GODZIENNA

Gazeta Krakowska

Nr 65. ROK 1832.

CZWARTEK 8 MARCA.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, niezawodnie o godz: 4 po połudn: w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna........złp. 12.
Miesięczna....... „ 5.
Ner pojedynczy...gr: 10.
Za donie: od wiér: g. 15.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.
Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O ° Reaumiuro.

Dzień godzina	Barometr na O° 0.	Therm:	Higro-metr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
7	27 6. 460	-- 3. 8	-- 10,0	poł. wschodni średni	pogoda z chmurami	
7. 12	„ 6. 006	† 2. 2	6.5	„ mocny	pogoda	
3	„ 5. 320	† 4. 2	5,0	„ „	„ „	
9	„ 5. 183	-- 1. 4	-- 8,8	„ słaby	„ „	

Część Urzędowa.

— *KRAKÓW.* —

W skutek uchwały rady familiyney przez Trybunał I Inst: M. W. Krakowa dnia 16 Lutego r. b. do No: 320. zatwierdzonéy, — ruchomości po ś. p. Janie Kantym Kirchmayerze pozostałe jako to: suknie, meble i sprzęty pokojowe, okowita, srebra, sprzedawanemi będą przez publiczną licytacyą za gotową srebrną monetę, w dniu 12. i następnych Marca r. b. od godziny 9. rano w domu pod L. 613. przy ulicy Różanéy w Krakowie stojącym.

Kraków dnia 2. Marca 1832. r.

Jgnacy Szpor Nota: Publ:

Podpisany Notaryusz W. M. Krakowa z okręgiem podaje do publiczney wiadomości, iż ruchomości po ś. p. xiędzu Alexandrze Zygmuncie Włyńskim, proboszczu kościoła Sgo. Floryana pozostałe jakoto: suknie, bielizna, pościel, stolarszczyzna, cyna, miedź, książki, srebro i obrazy; w skutek polecenia Wysokiego Trybunału W. M: Krakowa z Okręgiem d. 28 Lutego r. b. do No: 519 niemniey ruchomości po s. p. Xiędzu Józefie Hizniaku, wikaryuszu tegoż kościoła, pozostałe jakoto: suknie, bielizna, stolarszczyzna, książki; w skutek polecenia tegoż Trybunału z dnia 25 Stycznia b. r. do No: 153. wydanych; w domu probostwa Sgo. Floryana na Kleparzu przy Krakowie w Gminie VIII. pod No: 151. stojącym w dniu 8 Marca i następnych roku, bieżącego, od godziny 9 z rana a od 3 popołudniu przez publiczną Licytacyą za gotową srebrną courant monetę sprzedawane będą.

Kraków dnia 2 Marca 1832 r.

Leo Rawicz Pszczołkowski.

Część Nieurzędowa.

FRANCYA

PARYŻ 18 Lutego.

— Z Lyonu donoszą, że jenerał Cubieres w podróży swojey do Toulonu przejeżdżał przez to miasto; dodają że jenerał ten popłynie na statku parowym *Sphinx* do Civitavecchia; szybko żeglarz ten przeznaczony do prze-

wożonia depeszów do Włoch i z powrotem.

— Podług dziennika *Messager des Chambres* woysko wyprawy liczyć będzie 3,000.

— Podług listów z Alexandryi basza Egiptu zamierza opanować kraje Barbaresków Tunis i Tripolis. Przeciwko ostatniemu, już podobno uzbraja woysko, którego dowództwo chce powierzyć siostrzeńcowi panującego teraz baszy trypolitańskiego.

— *Monitor* z d. dzisieyszego, pod częścią urzędową zawiera co następuje: »Przekonawszy się rząd, że mu żadne prawo nieslużу do interwencyi, jakiey marszałkowa Ney i Jey dzieci domagali się w przełożeniu swojem względem rewizyi sprawy marszałka, odmówił skutku tego żądania. Powody takowego odmówienia, umieszczone są w rapporcie wielkiego kanclerza.»

BELGIJA

BRUXELLA 16 Lutego.

— Naywyższy sąd wojenny tuteyszy skassował dziś rano wyrok sądu wojennego gandawskiego przeciwko wydawcy dziennika *Messager de Gand* Panu Steuen wydany, i rozkazał, aby ten natychmiast był uwolniony

— Donoszą z Gandawy d. 17. Od wczoray mówią tu tylko o zaczepce ze strony Hollendrów od okolicy Wachtebeke. Wszystko ogranicza się na tem, że gwardya mieyska zabrała w Owerstag przy samey granicy 6 sztuk bydła rogatego, które przeszły po za naszą linią. To było powodem do kłótni między Hollendrami i Belgiyczykami, przy którey nieprzyszło wszakże do razów.

ANGLIA

LONDYN 18 Lutego.

— Na posiedzeniu izby niższey d. 14 lutego, Pan Baring uczynił wniosek, aby mu dozwolono wprowadzić bil ograniczający prerogatywę członków parlamentu, iż niemogą bydź aresztowani za długi. Nadmienił iż korzystniey jest dla ogólnego dobra kraju, równie jak dla powagi samychże członków, że zniesiony będzie każdy przywiley, który niedąży do pomnożenia godności izby. W dawnieyszych czasach, prerogatywy członków parlamentu były nierównie rozleglеysze; tak dalece że niemożna było z jakiegokolwiek bądź powodu zanosić skargi przeciwko członkom parlamentu. Gdy z powodu tego prawa po niejakim czasie podniesiono wątpliwości; za panowania Jakoba I, tłumaczono je tak, że osoby które były członkami parlamentu, dozwalano oskarżać, skoro nimi bydź przestały. Poźniey niedorzeczność i niesprawiedliwość tego prawa znowu zwróciła uwagę prawodawstwa; pod Wilchelmem III. uchwalono akt dozwalający przeciwko członkom parlamentu postępowania sądowego w przerwach posiedzeń. Przy postępie cywilizacyi kraju, uznano potrzebę dalszey zmiany tego prawa; pod Jerzym II. wyrzeczono, że przeciwko członkom parlamentu i w ciągu trwania posiedzeń mogą bydź zanoszone skargi, lecz zostawiono im zawsze prerogatywę, iż niemogą bydź aresztowani osobiście. Pod Jerzym III nakoniec przyjęto akt, którym postanowiono, że członek który zbankrutuje, i długów swoich niemoże opłacić w pewnym czasie, musi się zrzec mieysca swojego w izbie. Mówca oświadczył daley, że zmiana jaką przedstawić zamierza, zasadza się na tem, że członkom odjęta będzie prerogatywa uwolnienia od osobistego aresztu, jeżeli na takowy będą skazani wyrokiem sądowym. Zapewniał że system teraźnieyszy jest wielką niesprawiedliwością względem wierzycieli i uwłacza powadze izby. Przytoczywszy dla udowodnienia tego kilka przykładów, zakończył wyrażeniem nadziei, iż mu wprowadzenie wspomnionego bilu, będzie dozwolone. Pan Hunt poparł ten wniosek oświadczając, że to pociągnie za sobą zniesienie niektórych niedorzecznych prerogatyw izby jakiemi są wolność od opłaty portorii od listów i t. d. Po niektórych uwagach przedstawienie bilu zostało dozwolone. Pułkownik Trench uczynił wniosek o rozszerzenie lokalu dla izby niższey lub postawienie nowego, cofnął go jednak, po niektórych uwagach Sir, Roberta Peel.

— Niektórzy wnoszą, że bil o reformie przeydzie w izbie niższey przed końcem b. m., inni zaś, że tam zatrzyma się jeszcze przez cały miesiąc.

WŁOCHY.

RZYM 8 Lutego.

— Drugie obwieszczenie kardynała Albani z d. 4 lutego obeymuje następujące rozporządzenia: 1. »Każdy poddany papiezki,

znaydujący się w legacyach nie w mieyscu swojego zamieszkania, chociażby też przepisany paszport posiadał, winien się w 24 godzinach stawić do policyi mieyscowey, oznaymić swóy stan, przyczynę swego w tem mieyscu pobytu; inaczey, nakazany mu zostanie wyjazd naydaley w 48 godzinach i powrót do mieysca zamieszkania. 2. Każdy przybywający z zagranicy powinien w przeciągu 24 godzin zglosić się do policyi, celem otrzymania paszportu lub wizowania posiadanego; w przeciwnym razie będzie musiał w trzech dniach opuścić miasto. 3. Niezachowujący przepisów artykułu, będą aresztowani i na własny koszt odesłani przez policyą do ich mieszkań, gdzie oczekiwać będą wyższego rozkazu. 4. Przestępujący przepisy art. 2, zostaną aresztowani i na własny ich koszt odesłani do granicy, celem oddania ich pod dozòr Państwa, do którego powrócić winni. 5. Każdy gospodarz domu zajezdnego, lokator, ktokolwiek bądź bez wyjątku, mający u siebie osobę nienależącą do jego rodziny, winien zawiadomić o tem policyą w 24 godzinach, pod karą miesięcznego więzienia i 50 do 200 skudów.

— Trzecie obwieszczenie kardynała Albani z d. 5 lutego stanowi głównie co następuje: 1) Ktokolwiek z gwardyi mieyskiéy posiada mundur, broń i znaki woyskowe, winien je w 24 godzinach złożyć do placu za pokwitowaniem. 2) Nieposłuszny temu zaleceniu, skazany będzie na więzienie od 3 miesięcy do roku i na karę pieniężną od 30 do 300 skudów, w miarę zamożności osoby. 3) Każdy rękodzielnik, tandeciarz lub handlarz, posiadający mundury, broń albo znaki woyskowe, zwykle używane przez gwardyą mieyską, winien je również złożyć za pokwitowaniem pod karą powyższym artykułem zagrożona. 4) Osoby u których się znaydą mundury lub broń woyskowa, uważane będą za nieprzyjaciół publicznego porządku i ulegną rocznemu więzieniu oraz podwojoney, wyżey wzmiankowaney karze pieniężney.

— W liście umieszczonym w *Gazecie powszechney*, a pisanym z Rzymu pod d. 4 Lutego, wyrażono: »Znaczna część woyska cesarskiego opuściła znowu państwo kościelne, i niepozostało już nad 6,000 ludzi. Syn tuteyszego posła francuzkiego wyjechał w nocy z d. 1 na 2 Lutego do Paryża jako goniec. Panuje tu zupełna spokoyność, przyzwyczajono się do obcey załogi i każdy zajęty karnawałem. Posłowie zagraniczni dają bale; spodziewamy się świetnych zapust, a politykę, o ile się da, wgłąb odsuwamy. Odezwa jenerała austryackiego, Radeckiego, z Medyolanu pod d. 19 stycznia, do mieszkańców legacyj papieskich, umieszczona w gazecie modeńskiey z d. 24 również wielu zadziwiła, gdyż w niey wspomina o wkroczeniu swojém do państwa kościelnego, kiedy kardynał Albani w trzy dni dopiero późniey, d. 22 wezwał pomocy woyska. D. 24 musiano już wiedzić o tem w Modenie i tegóż zaraz dnia umieszczone ów autentyk w tamteyszey gazecie; gazeta neapolitańska ogłosiła go już d. 25. »W dalszym ciągu listu wyraża piszący, z własnych dostrzeżeń, że jenerał Radecki d. 19 stycznia nie w Medyolanie lecz w Modenie się znaydował i w końcu namienia, że całe to zawiklanie pochodzi zapewne z omyłki drukarni.

PORTUGALIA

LIZBONA 11 Stycznia.

— Dawna wzajemna nienawiść między Portugalczykami i Hiszpanami, objawia się znowu za zbliżeniem się woysk hiszpańskich, które stósownie do układów zawartych między obudwoma państwami, mają wspierać Don Miguela. Mieszkańcy prowincyi przytykających do Hiszpanii Alemteio i Beira, obawiają się z zgromadzenia korpusu hiszpańskiego w Estremadurze, a do tego rozgloszono pomiędzy nimi, że jest tajemnym zamiarem połączenia Portugalii z Hiszpanią. Rząd mając pewność że mieszkańcy wszystkich prowincyi pogranicznych chcą się opierać wkroczeniu woysk hiszpańskich, wydal rozkaz aresztowania wszystkich osób rozsiewających zatrważające wieści. Położenie rządu pogorsza się przez nieopłacanie przymuszaney pożyczki; mówią iż jest zamiarem rządu użyć surowych środków do joy ściągnienia. Wexlarze niechcą już przyjmować pieniędzy papierowych rządu, bank również niepłaci swoich biletów, a kilka większych domów handlowych zupełnie przestało wypłącać. Jeżeli stan ten dłużey potrwa, rząd nie będzie już mógł opędzić swoich wydatków.

GRECYA.

NAPOLI DI ROMANIA 26 Grudnia.

— Spodziewamy się tu prawie co dzień przybycia 44 deputowanych zebranych w Hydra i Syra dla uzupełnienia kongresu w Argos. Mają się oni udać do dowódcy francuzkiey eskardy, iżby odprowadzonemi byli przez okręt wojenny tego narodu. Obawiają się bowiem, jak się zdaje, równie reakcyi rządu greckiego z którym byli i są jeszcze w walce, jak okrętów, krążących w tem mieyscu, z któremi obeszli się po nieprzyjacielsku, a których sprawiedliwey zemsty chcą teraz uniknąć. Flotta admirała Ricord, zajęła stanowisko bardzo groźne dla tych wysp zbuntowanych; dwa brygi rossyyskie wzmocniły blokowanie Hydry dla przeszkodzenia w dostaniu się na okręt pomienionym deputowanym.

TURCYA

STAMBUL 24 Stycznia

— »Oddanie majątków nieruchomych mieszkańcom wyspy Chios, miało wielki wpływ na bardzo liczne osoby rozprószone po różnych wyspach Archipelagu. — Od wielu lat wolno było wychodniom powrócić do swoich gospodarstw; znaydowali oni u władz tureckich dobre przyjęcie i rzeczywiste przebaczenie; lecz zbywalo im na środkach utrzymania. Zmnieyszona ludność i zaniedbana uprawa gruntów zasekwestrowanych, wysuszyły po większey części dawne źródła tych zamożnych posiadłości. Akt ich powrócenia otworzy je na nowo; wychodnie Chijoci, których słusznie nazwano naypracowitszemi z greków, w krótce przyidą do dawnych swych majątków, które z własney winy potracili, gdyż w swojem zaślepieniu uwieśdź się dali nieszczęsnym wypadkom roku 1822. Z resztą, włeścicielom nie będzie zbywać na kapitałach, któremi bardzo prędko w nowém swojém położeniu, będą mogli ciągnąć korzyści, jakie im odzyskanie dóbr nastręcza. Wielu z nich posiada jeszcze znaczne majątki, a rodzay nie jako braterskiego przywiązania, który zawsze widzieć się dał pomiędzy rozmaitemi klassami mieszkańców tey wyspy, obiecuje uboższym pomoc majętnieyszych. Bezinteressowność rządu ottomańskiego, który nie przyjął wynagrodzenia za powracanie dóbr sekwestrowanych, przyczynia środków pomocniczych do uprawy powróconych gruntów. W Europie, gdzie pieniądze stósunkowo mają daleko mnieyszą wartość, niż w tych okolicach, gdzie wielka ludność mieści się na małey przestrzeni, i z tey ciągnąć musi środki utrzymania, nikt sobie wyobrażić nie zdoła jak użyteczna jest dla rolnictwa summa 500,000 piastrów. Bez przesady utrzymywać można, iż summa ta dwadzieścia razy większą, ma wartość niż w krajach, gdzie uprawą roli daleko więcey rąk zaymuje się i która nierównie większe potrzeby zaspokajać musi. Tym sposobem wyspa Chios, która przez los zawistny nie z winy mieszkańców, po dwa kroć uległa nieszczęśliwemu i nierozsądnemu zaburzeniu, dźwiga się teraz na nowo ze swojey nędzy, i zwolna dawną swoją świetność odzyska. Tu: równie jak w Awiali i wszędzie indziey, gdzie za staraniem rządu przywrócony został porządek, wnet w skutku nowego systemu municypalnego, zatarte będą ostatnie ślady zaburzeń, a ich wspomnienie będzie tylko zbawienną nauką, bolesném, lecz użytecznem naprzyszłość doświadczeniem. Nigdzie niema liczney a dla mieszkańców uciążliwey załogi, nigdzie nie widać użycia środków podeyrzliwości, które nieufność czynią wieczną i niedozwalają zapomnieć przeszłości. Rząd powracając wychodniom ich własność, powraca im i swoje zaufanie, im samym i własnemu ich interessowi, udowodnionemu przez niezaprzeczone czyny, pozostawia stałość w obowiązkach wdzięcznych i wiernych poddanych. — Takiem postępowaniem rząd Ottomański naylepiéy okazuje swóy sposób myślenia. Przez to goi zwolna wszystkie rany zaburzenia, które zrządziło mu wiele nieprzewidzianych i wielkich przykrości, przebacza urazy i po długich wstrząśnieniach, jakich mieszkańcy doznali w oddaleniu od swych siedzib, dozwala im powrotu i używania pomyślności.

Doniesienie prywatne